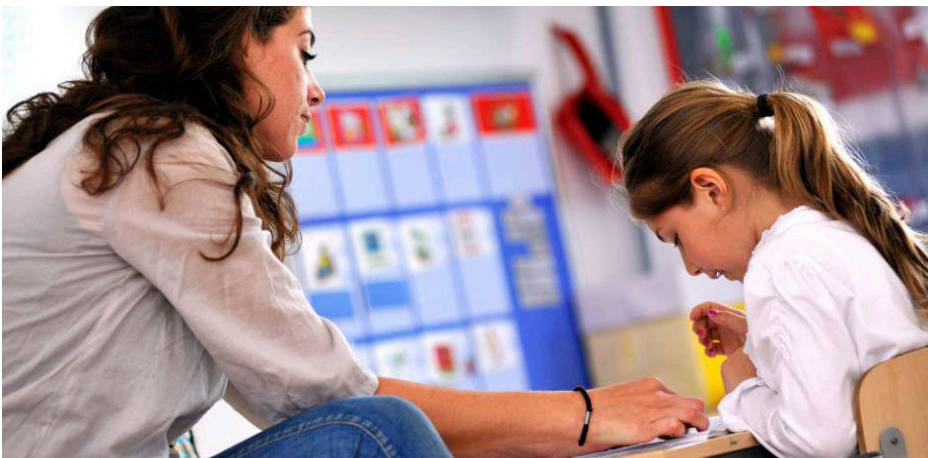

Jaarverslag 2010

PO RAAD

Voorwoord

De PO-Raad heeft dit jaar gekozen voor een andere benadering van het jaarverslag: een lang online verslag met daarnaast een compacte brochure. Een online jaarverslag biedt de mogelijkheid eenvoudig door te linken en te klikken naar extra informatie. Of naar andere onderwerpen. De brochure bevat een samenvatting en zal in de zomer van 2011 naar alle leden worden verstuurd. Deze aanpak is lezersvriendelijker en past ook goed bij de tijdsgeest.

Belangenbehartiging en bondgenoten

Het jaar 2010 staat helemaal in het teken van verkiezingen, bezuinigingen en actievoeren. Een uiterst intensief jaar waarin de PO-Raad alles op alles zet om 'Den Haag' ervan te overtuigen dat het primair onderwijs het fundament onder de kenniseconomie is. Een fundament waarop het lastig bouwen is, als de bouwtekening steeds verandert. Daarom presenteren we een 10-jarenplan: In tien jaar naar de top. Om de ambities van dit plan te realiseren, zoeken we bondgenoten en sluiten we allianties. We mobiliseren onze achterban en trekken naar Den Haag. U leest er alles over in [hoofdstuk 1](#).

Kwaliteit en voorwaarden

Ondertussen ondersteunt de PO-Raad schoolbesturen bij de verdere [kwaliteitsverbetering van onderwijs en bestuur](#). Opbrengstgericht werken is een van de speerpunten en daarbij natuurlijk Passend onderwijs. Daarnaast zet de PO-Raad zich in voor [voorwaarden voor goed onderwijs](#). Een belangrijk moment is het goedkeuren en invoeren van de code Goed bestuur. Het ledental van de PO-Raad groeit in 2010 gestaag en daarmee groeit – op bescheiden schaal – [het aantal medewerkers bij de PO-Raad](#) ook. Ons motto is en blijft: slim en slank.

De toekomst

De PO-Raad is strijdlustig en koersvast. We richten onze blik op de toekomst. Het jaar 2011 begon heftig met acties tegen de bezuinigingen van 300 miljoen op Passend onderwijs. De politiek heeft deels geluisterd: de bezuinigingen zijn getemporeerd. Maar we zijn er nog niet. We blijven het belang van goed onderwijs voor ieder kind voor het voetlicht brengen. Dat doet de PO-Raad door in de politiek – maar ook daarbuiten – stevig te lobbyen. In 2011 zullen we nog sneller reageren op de actualiteit.

Kwaliteit voorop

Eind 2010 vertegenwoordigen de leden van de PO-Raad bijna 90 procent van de scholen voor basisonderwijs en speciaal onderwijs. Dat maakt ons tot een gezaghebbende belangenbehartiger van de sector. Daarnaast blijft de PO-Raad aanjager van innovatieve projecten en kennisdeling binnen de sector. We ondersteunen schoolbesturen zodat ze nog beter onderwijs kunnen leveren en zetten ons in voor passende randvoorwaarden. Goed opgeleide leerkrachten die het maximale uit hun leerlingen halen. Kwaliteit staat voorop. Het gaat immers om de toekomst van onze kinderen, en daarmee om de toekomst van Nederland. Daarom blijven wij ons inzetten voor goed onderwijs voor elk kind.

Bestuur PO-Raad

Kete Kervezee, voorzitter
 Simone Walvisch
 René van Harten
 Wim Ludeke

1 Belangenbehartiging en bondgenoten

2010 is het jaar van de val van het kabinet, het manifest *In tien jaar naar de top* en de invoering van de code Goed bestuur. De PO-Raad reist vaak af naar Den Haag om een helder geluid te laten horen binnen en buiten de Tweede Kamer. Daarbij versterkt de PO-Raad haar bondgenootschappen en is ze veel te zien en te horen in landelijke en regionale media.

De sector

Het primair onderwijs is een [omvangrijke](#) en zeer diverse sector. Op weekdays bezoeken zo'n 1,66 miljoen kinderen een basisschool of een school voor speciaal onderwijs. Meestal in de buurt, want vrijwel alle scholen staan midden in een wijk of dorp en vervullen daar een belangrijke buurtfunctie. Nederland telt er ruim 7.500, waarvan 6.900 voor basisonderwijs, 300 voor speciaal basisonderwijs en 300 voor speciaal onderwijs. Gemiddeld zitten er 225 kinderen op een basisschool. Er zijn 1.213 schoolbesturen op diverse grondslagen. De PO-Raad behartigt op 31 december 2010 de belangen van 72 procent van de schoolbesturen in het primair onderwijs. Een ledengroei van 19 procentpunt ten opzichte van 2009. Gewogen naar het aantal personeelsleden vertegenwoordigt de PO-Raad 86 procent van de sector primair onderwijs. De leden van de PO-Raad verzorgen het onderwijs voor 1,47 miljoen leerlingen (88 procent) in 6.562 scholen (87 procent). Met deze groei is de positie van de sector verder versterkt en kan de PO-Raad als representatieve sectororganisatie namens de schoolbesturen een geluid laten horen dat niet genegeerd kan worden.

Fundament van de kenniseconomie

Het jaar 2010 is minstens zo turbulent als 2009. In februari valt het kabinet waardoor de plannen van de PO-Raad voor een toekomstagenda in een stroomversnelling terechtkomen. De structurele bezuiniging van 135 miljoen (op bestuur & management en groeiregeling) wordt in 2010 ondertussen toch doorgevoerd. De PO-Raad wil niet afwachten, maar neemt het voortouw. De Tweede Kamer heeft zich immers kamerbreed geschaard achter de ambitie dat Nederland de mondiale top 5 van kenniseconomieën moet bereiken. Het fundament onder die kenniseconomie is het primair onderwijs.

De PO-Raad raadpleegt deskundigen binnen en buiten de sector om zo te komen tot het manifest [In tien jaar naar de top](#). In dit manifest wordt opgeroepen tot een PACT Primair Onderwijs: een investeringsplan dat tien jaar loopt. De PO-Raad benut het manifest om politieke partijen over de huidige en de gewenste situatie in het primair onderwijs te informeren. Het doel is dat partijen punten uit het manifest overnemen in hun verkiezingsprogramma. Een aantal partijen doet dit ook.

In tien jaar naar de top

Het 10-jarenplan *In tien jaar naar de top* verschijnt in mei 2010. Het onderwijs heeft last van steeds veranderende politieke maatregelen en inzichten. Het vereist stuurmanskunst en koersvastheid om te bouwen aan het fundament onder onze samenleving als de bouwtekening steeds verandert. Een tienjarenplan stelt de sector in staat om 'koersvast' de onderwijskwaliteit te leveren die past bij de geschetste ambitie. Het plan omvat vijf onderwerpen:

1. De kwaliteit van het onderwijs moet over de hele linie omhoog.
2. Een professionaliseringsimpuls voor leraar, schoolleider en schoolbestuur.
3. Elk talent moet de kans krijgen zich te ontwikkelen.
4. Goede schoolgebouwen voor kinderen.
5. Basisscholen verdienen een bekostiging die toereikend is.

Voorzitter van de PO-Raad Kete Kervezee overhandigt op 26 mei 2010 het plan aan SER-voorzitter Alexander Rinnooy Kan. Hij noemt het een goede uitwerking van de [Kennisinvesteringsagenda](#) (KIA). Uiteraard heeft de KIA ook de mondiale top 5 als vertrekpunt. Het Innovatieplatform (KIA-coalitie) heeft deze agenda – die loopt van 2006 tot 2016 – geïnitieerd. De PO-Raad is een van de 28 ondertekenaars.

Bondgenootschappen en strategische allianties

Ook binnen de onderwijssector zoekt de PO-Raad bondgenoten. Alle sectorraden en vakbonden in het onderwijs verenigen zich in maart 2010 in de [Stichting van het Onderwijs](#). De PO-Raad is een van de initiatiefnemers van deze stichting waarin samenhang en verbondenheid in het onderwijs centraal staan. Doelstelling van de Stichting van het Onderwijs is om de gesprekspartner te zijn van het kabinet, een betere reputatie in de publieke opinie te verwerven en grotere steun van betrokkenen en overheden. Zo stuurt de Stichting in juli 2010 een brief naar informateur Tjeenk Willink met daarin de roep aan het nieuwe kabinet om een stevige en langdurige impuls te geven aan het onderwijs. De PO-Raad en de VO-raad werken – vaak samen met de Algemene Vereniging Schoolleiders (AVS) – ook aan specifieke thema's. Onderwerpen die de PO-Raad samen met hen oppakt zijn onder meer de [overgang van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs](#) en de [zeer zwakke scholen](#).

De PO-Raad is ook actief in de Taskforce Kinderopvang/Onderwijs. Samen met de MOgroep Kinderopvang, FNV, BOinK, CNV, VO-raad en Kinderopvangfonds bouwt de PO-Raad aan integrale kindcentra. In 2010 komt de Taskforce met een stevig advies met de klinkende titel '[Dutch Design](#)'. In de toekomst kunnen kinderen van 0 tot 12 jaar terecht in integrale kindcentra waar het kind centraal staat. De centra bieden onderwijs, opvang, sport en spel. Kinderen moeten hun talenten hier maximaal kunnen ontwikkelen.

Januari 2010 organiseert de PO-Raad samen met de VO-raad, MBO Raad en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten de derde landelijke conferentie Lokale Educatieve Agenda (LEA). Belangrijkste onderwerpen: onderwijshuisvesting, segregatie, integratie, zorgstructuren, kwaliteit van het onderwijs, samenwerking en financiën.

De PO-Raad blijft ook in 2010 samenwerken met SBO Werkverband, de landelijke vereniging voor speciaal basisonderwijs.

Profiel- en ouderorganisaties

De PO-Raad werkt op verschillende fronten samen met de profielorganisaties: Besturenraad, Bond Katholiek Primair Onderwijs (Bond KBO), Landelijk Verband voor Gereformeerde Schoolverenigingen (LVGS), Verenigde Bijzondere Scholen (VBS), Vereniging van openbare en algemeen toegankelijke scholen (VOS-ABB), Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs (VGS) en de Islamitische Schoolbesturen Organisatie (ISBO).

Daarnaast heeft de PO-Raad structureel overleg met ouderorganisaties: Landelijke Oudervereniging Bijzonder Onderwijs op algemene grondslag (LOBO), Nederlandse Katholieke Oudervereniging, Ouders & COO, Vereniging Openbaar Onderwijs (VOO), oudersnuzak.nl en 5010 Voor ouders over onderwijs.

WEC-Raad opgenomen in PO-Raad

In 2009 voerde de PO-Raad al gesprekken over [samengaan](#) met de vereniging voor speciaal onderwijs, de WEC-Raad. De PO-Raad wil alle schoolbesturen in het primair onderwijs vertegenwoordigen, dus ook de scholen voor speciaal onderwijs. Dat de WEC-Raad in 2010 opgaat in de PO-Raad is dan ook niet meer dan een logische stap na jarenlange intensieve samenwerking. Het speciaal onderwijs blijft binnen de PO-Raad duidelijk herkenbaar. Vanaf oktober 2010 neemt Wim Ludeke deel aan het bestuur van de PO-Raad om de stem van het speciaal onderwijs ook daar duidelijk te laten horen.

Lobby in Den Haag

De PO-Raad bestaat nu drie jaar en wordt in Den Haag steeds vaker gezien als dé vertegenwoordiger van de sector. Door regelmatig contact te zoeken met ambtenaren en parlementariërs oefent de PO-Raad haar invloed uit. Door de politieke turbulentie in 2010 en de daaruit voortvloeiende extra bezuinigingen intensificeert de PO-Raad het contact. De PO-Raad volgt de Haagse ontwikkelingen op de voet en laat op juiste moment van zich horen. Tegelijkertijd betreft de PO-Raad politici bij inhoudelijke onderwerpen. Zo gaan de leden van de PO-Raad in januari in debat over de voorgenomen bezuinigingen met toenmalig staatssecretaris Sharon Dijksma. In 2010 zoekt de PO-Raad actief de Tweede Kamerfracties op. Kete Kervezee opent in juni de bijeenkomst *Geachte formateur* waar een paneldiscussie tussen politici plaatsvindt. Doel van de bijeenkomst is om verschillende maatschappelijke groeperingen hun wensen te laten uiten ten aanzien van een nieuwe regering. Daarnaast werkt de PO-Raad mee aan de site [Geachte Formateur](#). In het verlengde daarvan stuurt de PO-Raad samen met de andere sociale partners in het primair onderwijs [een brief](#) naar de formateur. In deze brief wijzen PO-Raad, AVS, AOB, CNV en CMHF (verenigd in de sectortafel) op het belang van professionalisering.

Reactie op regeerakkoord

He regeerakkoord van het kabinet Rutte slaat in als een bom. De lobbyactiviteiten voor een nieuwe regeerakkoord hebben onvoldoende opgeleverd. De bezuiniging van 300 miljoen op het speciaal onderwijs is enorm ingrijpend. In september 2010 organiseert de PO-Raad een onderwijsdebat onder de titel: *Schoolbestuur in politiek roerige tijden*. Bij dit debat zijn politici van verschillende partijen aanwezig. Ook over het thema Passend onderwijs gaat de PO-Raad in debat met politici. Centrale vraag: is Passend onderwijs een onmogelijke opdracht?

Op uitnodiging van de Vaste Kamercommissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, maakt de PO-Raad in oktober kennis met de nieuwe leden van de Tweede Kamer. De PO-Raad maakt van de gelegenheid gebruik om een eerste reactie te geven op het regeerakkoord.

Een fris alternatief voor huisvesting

In maart presenteert de PO-Raad het rapport [Een fris alternatief voor de huisvesting van kinderen](#). De PO-Raad pleit op basis van dit rapport voor verbetering van de financiering van schoolgebouwen.

De geldstromen voor personeel, bedrijfsvoering en huisvesting van het onderwijs moet de overheid bundelen op leerlingniveau. Scholen moeten het bedrag rechtstreeks ontvangen en zorgen voor een goede leeromgeving en goed onderwijs voor alle leerlingen. Dan kunnen scholen de middelen optimaal inzetten en meer bereiken met minder geld. Nova pikt het persbericht over het rapport op en maakt een uitzending over de soms erbarmelijke huisvesting van basisscholen.

In juni volgt het eerste concrete resultaat: het ministerie van OCW verhoogt het subsidiebedrag voor de verbetering van het binnenklimaat en energiebesparing met € 5 miljoen. Ook uit de verkiezingsprogramma's blijkt dat onderwijshuisvesting op de politieke agenda staat.

Media

De PO-Raad weet in 2010 veel [media-aandacht](#) te genereren op verschillende thema's: de Cito-pilot (toets in februari), gezonde luchtkwaliteit, taal en rekenen halen het nieuws. Verreweg de meeste aandacht krijgt het protest van de PO-Raad tegen de voorgenomen bezuinigingen op [Passend onderwijs](#). In een bomvolle zaal in Nieuwspoor laten op 9 november 2010 ouders, schoolleiders, schoolbestuurders en andere belangstellenden een luid en duidelijk NEE tegen [deze bezuinigingen](#) horen. Kamerleden krijgen onder grote mediabelangstelling uit handen van Kete Kervezee een petitie aangeboden met bijna 145.000 steunbetuigingen. Vooralsnog houdt het kabinet vast aan de bezuiniging van 300 miljoen op zorgleerlingen en maakt de Tweede Kamer geen vuist. Meer hierover vindt u in [hier](#).

2 Kwaliteit staat voorop

Het primair onderwijs zet in op kwaliteit. Onder verantwoordelijkheid van de PO-Raad voert het Projectbureau Kwaliteit onderdelen van de [kwaliteitsagenda Primair Onderwijs](#) uit. Dit gebeurt in afstemming met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). De PO-Raad focust op de speerpunten taal en rekenen, opbrengstgericht werken, (zeer) zwakke scholen en excellente leerlingen.

Opbrengstgericht werken

Net als in 2009 staat opbrengstgericht werken ook in 2010 weer hoog op de agenda. Het projectbureau van de PO-Raad organiseert samen met onderwijsadviesdiensten en het ministerie zo'n dertig regionale bijeenkomsten. Ook op de [vierde landelijke conferentie](#) over de kwaliteitsagenda is veel informatie te halen rond het thema opbrengstgericht werken. Bijna 600 leerkrachten, schoolleiders, intern begeleiders, taal- en rekencoördinatoren reizen op 8 oktober af naar 't Spant in Bussum om de conferentie bij te wonen.

Volgens de Inspectie is [opbrengstgericht werken](#) het systematisch en doelgericht werken aan het maximaliseren van prestaties. Leerkrachten focussen op leeropbrengsten. Dit betekent onder meer het analyseren van toetsresultaten, het dagelijks observeren van leerlingen en nakijken van werk. Deze manier van werken levert betere resultaten op, maar vraagt tegelijkertijd om verdere professionalisering van de leerkracht.

Het Projectbureau Kwaliteit biedt scholen een Op Maat-traject opbrengstgericht werken aan. In 2010 starten vijftien scholen met een Op Maat-traject. Scholen die al langer werken aan de verbetering van hun taal- en rekenonderwijs, kunnen hun werkwijze verder verbeteren met de opbrengstgericht aanpak.

Cito

In het kader van een betere overstap van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs doen leerlingen – bij wijze van proef – in de regio's Assen, Elburg, Roermond en Wijchen de [Citotoets zes weken later](#). Belangrijkste doel is meer effectieve leertijd in groep 8 en een verbetering van de overgang van groep 8 naar de brugklas. Deze pilot is een initiatief van de PO-Raad, VO-raad, AVS en Cito. Met de pilots willen betrokken organisaties onderzoeken of de verplaatsing technisch haalbaar is. En of een latere toets het niveau van de leerlingen ten goede komt. Begin 2011 stelt de Minister van Onderwijs voor dat scholen de landelijke Citotoets in de toekomst tussen half april en half mei gaan afnemen.

De PO-Raad vindt overigens dat het advies van de basisschool – gebaseerd op het leerlingvolgsysteem – centraal moet staan bij de toelating tot het voortgezet onderwijs. Acht jaar ervaring geeft een beter beeld van een leerling dan een momentopname in groep 8.

Taal en rekenen

De PO-Raad ondersteunt schoolbesturen bij het verbeteren van het taal- en rekenonderwijs. Dat doet de PO-Raad door mee te praten over het onderwijsbeleid, door verbetertrajecten te faciliteren en door ervaringen en goede voorbeelden te verspreiden.

Eind 2009 komt er extra geld voor tweejarige verbetertrajecten Taal en Rekenen. In totaal doen 2.200 scholen hieraan mee. Scholen die niet mee kunnen doen, kunnen via [allescholeninbeweging.nl](#) informatie ophalen. Op de site staan praktijkvoorbeelden en delen scholen hun ervaringen. Schoolbesturen kunnen met vouchers tevens ondersteuning aanvragen bij reken- en taalexperts. In 2010 vragen 450 scholen een voucher aan. Hieruit blijkt wel dat de animo om van elkaar te leren groot is. De dertig conferenties (landelijk en regionaal) die de PO-Raad rond het thema taal en rekenen organiseert, worden allemaal overtekend.

Uit een webenquête van de PO-Raad blijkt overigens dat de taal- en rekenprestaties op de scholen die meedoen daadwerkelijk verbeteren.

Referentieniveaus

Het ministerie van OCW heeft het *Steunpunt referentieniveaus taal en rekenen* voor het primair onderwijs (tijdelijk) ondergebracht bij de PO-Raad. Van november 2010 tot en met januari 2011 organiseert het Projectbureau Kwaliteit in opdracht van de PO-Raad een aantal regionale bijeenkomsten over de referentieniveaus. Insteek: hoe kunnen scholen de niveaus inzetten om het taal- en rekenonderwijs te versterken?

Sinds 1 augustus 2010 kunnen scholen aan de slag met het aanpassen van hun onderwijsbeleid- en praktijk aan de referentieniveaus. Het Projectbureau Kwaliteit ontwikkelt [kwaliteitskaarten](#) die scholen helpen bij het omgaan met het referentiekader.

Kennis delen

Het Projectbureau Kwaliteit doet er in opdracht van de PO-Raad alles aan om de kennis die binnen de verschillende projecten wordt opgedaan, te delen. [Bestuur aan zet](#) geeft alle informatie over opbrengstgericht werken. Het projectbureau organiseert rond dit thema regelmatig conferenties en masterclasses voor schoolbesturen. Via verschillende kanalen kunnen schoolbesturen ontwikkelingen volgen en praktijkcases lezen: [schoolaanzet.nl](#), de papieren en digitale nieuwsbrief *School aan Zet* en diverse bijeenkomsten in het land.

Passend onderwijs

Het onderwerp dat in 2010 verreweg de meeste aandacht krijgt, is Passend onderwijs. De aanleiding is helaas niet zo positief: bovenop de al in 2009 aangekondigde budgettering, is het kabinet voornemens om [300 miljoen](#) te korten op zorgleerlingen. Begin 2011 zijn ondanks 11.000 aanwezigen op de manifestatie in Nieuwegein, bijna 160.000 handtekeningen, intensief lobbyen en het tonen van talloze schrijvende praktijkvoorbeelden de bezuinigingen nog niet van de baan. Schoolbesturen weten bovendien niet hoe ze de bezuinigingen organisatorisch rond moeten krijgen. Per 1 augustus 2012 wordt de bekostiging van de ambulante begeleiding stopgezet. Maar ontslagprocedures nemen veel meer tijd in beslag. De ontwikkelingen rond Passend onderwijs en de voorgenomen bezuinigingen gaan in 2011 verder. Actuele informatie vindt u [hier](#).

Elk schoolbestuur heeft de verantwoordelijkheid om elke leerling een passend onderwijszorgtraject te bieden. Niet alleen in het reguliere onderwijs maar ook in het speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Na de val van het kabinet in februari 2010 komt de besluitvorming rond Passend onderwijs stil te liggen. Ondertussen werkt de PO-Raad samen met de andere sectorraden verder aan een [referentiekader](#). Het stuk komt tot stand in nauwe samenwerking met leden en deskundigen. Het gesprek met de nieuwe minister van Onderwijs Marja van Bijsterveldt, november 2010, gaat vooral over de bezuinigingen.

Ondertussen zijn veel schoolbesturen al begonnen met het vormgeven van Passend onderwijs. De PO-Raad ondersteunt schoolbesturen zoveel mogelijk. Bijvoorbeeld via het netwerk Passend onderwijs waar schoolbesturen informatie kunnen uitwisselen en vragen kunnen stellen. Daarnaast heeft de PO-Raad samen met de andere sectorraden in juli 2010 een [handreiking](#) gemaakt die schoolbesturen helpt bij hun keuze voor een onderwijszorgprofiel.

Excellentie

Volgens de PO-Raad is Passend onderwijs kwalitatief goed en uitdagend onderwijs voor elk kind. Ook voor excellente leerlingen. In de kwaliteitsagenda primair onderwijs wordt voor deze talentvolle leerlingen nadrukkelijk aandacht gevraagd. In 2009 startten 28 projecten binnen het excellentieprogramma, gesubsidieerd door OCW. Hier doen zo'n vierhonderd scholen aan mee. De PO-Raad draagt bij aan het verspreiden van succesvolle aanpakken en het leren-van-elkaar door samen met de SLO (nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling) en Edventure de verantwoordelijkheid te nemen voor een aantal regionale conferenties onder de titel *cognitief talent*. Deze conferenties worden goed bezocht.

Net als het kabinet wil ook de PO-Raad dat Nederland tot de top 5 van sterkste kenniseconomieën behoort. Dat kan alleen als het beste uit leerlingen wordt gehaald, te beginnen bij de basisschool. Het beste uit leerlingen halen kan alleen met excellente leerkrachten, de beste schoolleiders en optimaal functionerende schoolbesturen. De PO-Raad en de HBO-raad besluiten in december 2010 dat ze nauwer gaan samenwerken om de kwaliteit van de lerarenopleiding te verbeteren, en daarmee een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van het primair onderwijs. De nadruk ligt op taal en rekenen. De afspraak is dat de pabo's een bijdrage gaan leveren aan opbrengstgericht werken van scholen. Scholen werken op hun beurt mee aan het opleiden van toekomstige leerkrachten.

Zeer zwakke scholen

In 2010 halveert het aantal [zeer zwakke scholen](#). Aan het begin van het jaar waren het er nog rond de honderd. Inmiddels is de teller gezakt tot onder de vijftig. Het programma *Goed worden en goed blijven* dat de PO-Raad een aantal jaar geleden startte, werpt zijn vruchten af. Met dit programma ondersteunt de PO-Raad zeer zwakke scholen op verschillende manieren.

Analyse

Bij zeer zwakke scholen kan de PO-Raad op verzoek van deze school een aanvullende analyse (verdieping en verbreding) uitvoeren. Een deskundige bezoekt de school en levert binnen vier weken een rapport op. De kwaliteit van het onderwijs van de school, het functioneren van de organisatie en – indien relevant – de maatschappelijke problematiek van leerlingen en hun ouders vormen onderdelen van de analyse. Met de analyse – waar ook pluspunten in staan – kunnen schoolbesturen een verbeterplan opstellen. Op 1 oktober 2010 zijn tachtig analyses afgerond. Zeventien analyses lopen of zijn – in 2010 – in voorbereiding. Schoolbesturen beraden zich overigens over de wijze van kwaliteitsmeting in het onderwijs.

Vroegsignalering

Met vroegsignalering kunnen schoolbesturen voorkomen dat een school (zeer) zwak wordt. Verschillende partijen ontwikkelden [instrumenten](#) voor vroegsignalering. In 2010 brengt de PO-Raad de brochure *Vroegsignalering voor schoolbesturen* uit. Een handzame handreiking die schoolbesturen inzicht geeft in de aanpak en mogelijkheden.

Onderzoek en ontwikkeling

De beleidsagenda *Goed onderwijs voor elk kind* (Algemene Ledenvergadering 2009) gaat uit van versterking van het eigenaarschap van schoolbesturen en scholen wat onderwijskwaliteit betreft. Met name door onderwijs, onderzoek en ontwikkeling bij het onderwijs zelf te beleggen. De PO-Raad bevordert dit door het voortouw te nemen in de programmering van de werkzaamheden van de Landelijke Pedagogische Centra (via de zogeheten hoofdlijnenbrief SLOA) en door een rol te spelen bij de toekenning van de vrijvallende middelen SLOA ('middelen sectorwerking'). De schoolbesturen komen met concrete voorstellen voor praktijkonderzoek. De belangstelling hiervoor blijkt groot. Van de 107 aanvragen worden op voorstel van een onafhankelijke commissie uiteindelijk dertien voorstellen gehonoreerd.

3 Voorwaarden voor goed onderwijs

Onderwijsprofessionals en schoolbesturen willen excellent onderwijs leveren. De PO-Raad zet zich in voor de nodige randvoorwaarden. In 2010 stellen de leden van de PO-Raad de code Goed bestuur vast en gaan ermee aan de slag. De PO-Raad ondersteunt daarnaast schoolbesturen in de versterking van hun financieel management, informatievoorziening en het werken met de functiemix. En natuurlijk zet de PO-Raad zich in voor goede arbeidsvoorwaarden. De PO-Raad behartigt de belangen van haar leden, en ondersteunt ze bij de uitvoering.

Goed bestuur

Januari 2010 stellen de leden van de PO-Raad tijdens de ALV de [code Goed bestuur](#) voor het primair onderwijs vast. Schoolbesturen hebben de code zelf tijdens een aantal conferenties opgesteld, de PO-Raad begeleidt en faciliteert het traject met subsidie van OCW. De PO-Raad wil laten zien dat de sector werk maakt van professioneel bestuur. Met ingang van 1 augustus 2010 is de wet Goed Bestuur van kracht. Een van de belangrijkste veranderingen is de scheiding van toezicht en bestuur. Daarnaast zijn de eisen die de Code stelt aan intern toezicht, duidelijk omschreven.

Sinds 1 augustus 2010 moeten de schoolbesturen – in elk geval de leden van de PO-Raad zich ook aan de code houden. Schoolbesturen nemen hiermee zelf de verantwoordelijkheid voor het goed functioneren van hun organisaties. Ze kunnen de bestuurlijke inrichting en het functioneren toetsen aan de principes van de code. In 2011 start de PO-Raad met werkconferenties rond de code Goed bestuur. Daar kunnen schoolbesturen hun ervaringen en kennis delen.

Rond de invoering van de code Goed bestuur organiseert de PO-Raad drie deelprojecten: [sturen en toezien op onderwijskwaliteit](#), [inrichting van de horizontale dialoog](#) en de [ontwikkeling van een visitatiestelsel](#).

Arbeidsvoorwaarden

De PO-Raad behartigt de belangen van de werkgevers aan de cao-tafel. In 2010 kan voor het eerst een [cao](#) over de secundaire arbeidsvoorwaarden onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de PO-Raad tot stand komen. Daarvan is het echter nog niet gekomen. Belangrijkste reden: de economische en politieke situatie. Door de onzekerheid over de hoogte van mogelijke bezuinigingen op het onderwijs, lijkt het beter te wachten tot de plannen van het nieuwe kabinet bekend zijn. En wanneer er duidelijkheid is over de (financiële) ruimte, een nieuwe en actuele cao primair onderwijs af te sluiten.

Onderhandelingen

In november 2010 starten de onderhandelingen over de nieuwe cao. Om deze zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de wensen van de werkgevers, krijgt de PO-Raad advies van haar arbeidsvoorwaardencommissie. De commissie bestaat uit een dwarsdoorsnede van de leden. Net als de vakbonden maakt de PO-Raad de speerpunten kenbaar in een [inzetbrief](#). De PO-Raad wil haar ambitie 'goed onderwijs voor ieder kind' waarmaken door onder meer in te zetten op:

- levensfasebewust personeelsbeleid in plaats van de huidige BAPO-regeling;
- verdere vereenvoudiging van de afspraken over de functiemix;
- een eigen hoofdstuk in de cao voor directeuren;
- vereenvoudiging van het salarishoofdstuk.

De onderhandelingen over de secundaire arbeidsvoorwaarden zijn in maart 2011 afgesloten, helaas zonder resultaat. De PO-Raad en de vakbonden bereiken geen overeenstemming. Hierdoor blijft vooralsnog de oude cao van kracht.

Doordecentralisatie

De onderhandelingen tussen PO-Raad en vakbonden gaan alleen over de secundaire arbeidsvoorwaarden. Deze zijn in 2006 gedecentraliseerd en dus niet langer een zaak tussen overheid en vakbonden. De minister is nog wel verantwoordelijk voor de primaire arbeidsvoorwaarden (onder meer salarisontwikkeling) en onderhandelt hierover met de vakbonden. De PO-Raad [streeft](#) naar decentralisatie van de primaire arbeidsvoorwaarden, zodat het mogelijk is te onderhandelen over het totale pakket arbeidsvoorwaarden. In de ogen van de PO-Raad is het voor alle partijen beter als aan één overlegtafel over de arbeidsvoorwaarden van werknemers in het primair onderwijs wordt onderhandeld. Het wetsvoorstel over de doorcentralisatie ligt ter behandeling bij de Tweede Kamer.

Funciemix

Het jaar 2010 is het jaar van de invoering van de funciemix in het primair onderwijs. Zoals afgesproken in de cao primair onderwijs 2009 moet 40 procent van de leraren in het basisonderwijs in 2014 zijn ingeschaald in een zwaardere leraarsfunctie (schaal LB). Een lastige opgave. Daarom heeft de PO-Raad samen met de vakbonden en het ministerie afspraken gemaakt waarmee de knelpunten bij de invoering van de funciemix worden opgelost. Dat levert vooral ruimte op voor de kleinere schoolbesturen.

Om alle schoolbesturen verder te ondersteunen bij de invoering van de funciemix, heeft de PO-Raad de ervaringen van een aantal pilots neergelegd in een handleiding '[Funciemix: geen doel maar middel](#)'. Ook ontwikkelt de PO-Raad handige instrumenten (zie hieronder: Toolbox).

Uit een recente voortgangsrapportage blijkt dat de schoolbesturen in het regulier basisonderwijs op 1 oktober 2010 6,7% van de leraren in een LB-functie hebben benoemd. Dit percentage ligt dicht bij het streefdoel waar op 1 augustus 2010 aan voldaan moest worden, namelijk 8%. In het speciaal (basis)onderwijs is 3,4 % van de leraren in een LC-functie benoemd. Dit is zelfs hoger dan het streefdoel van 1 augustus 2010, namelijk 3%.

Financieel management

De eerder vastgestelde tekorten waar schoolbesturen mee te kampen hebben, lopen verder op. De prijzen van leermiddelen, energie en huisvesting stijgen, maar de compensatie van de overheid blijft daarbij achter. Sterker nog: de overheid kondigt in 2010 extra bezuinigingen aan <[link naar hoofdstuk Belangenbehartiging](#)>. Eerder kortte de overheid al op het structurele bedrag dat schoolbesturen steunt bij de grotere financiële verantwoordelijkheid na invoering van de lumpsum.

Schoolbesturen moeten de komende jaren met minder geld meer doen. Goed financieel management is dus ontzettend belangrijk. In 2010 organiseert de PO-Raad samen met VOS/ABB een groot symposium rond het thema [Een vermogen om lief te hebben](#).

De PO-Raad helpt schoolbesturen met toegepaste modules op de website en de uitwisseling van ervaringen. De PO-Raad organiseert verschillende netwerkbijeenkomsten rond het thema [bekostiging](#). Ook is er een [dossier Lumpsum](#) op de website.

Persoonsgebonden nummer

Scholen zijn allemaal aangesloten op het basisregister onderwijs (BRON) en kunnen gegevens van leerlingen veilig uitwisselen met DUO. Dit vraagt natuurlijk wel een hele andere administratieve werkwijze. Dat is niet altijd even eenvoudig. De PO-Raad bemiddelt hierbij voor de schoolbesturen. Ze doet dit samen met de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en softwareleveranciers.

4 Organisatie en bedrijfsvoering

De PO-Raad is er voor haar leden. Niet alleen als belangenbehartiger, maar ook als verbinder en dienstverlener. De PO-Raad brengt haar leden op verschillende manieren bij elkaar. Per sector, rond actuele thema's of in regio's. In de verschillende netwerken op (regionale) bijeenkomsten en tijdens de algemene ledenvergadering luistert de PO-Raad natuurlijk ook naar haar leden voor het bepalen van het beleid en de mening van de vereniging.

Nieuwe bestuurder

De PO-Raad is een vereniging van schoolbesturen, waarin de algemene ledenvergadering het beleid bepaalt. De dagelijkse leiding berust bij het bestuur. Sinds het najaar van 2010 kent dit [bestuur](#) van de PO-Raad vier leden. De [algemene ledenvergadering](#) stemt op 1 december in met de benoeming van Wim Ludeke als bestuurslid. Deze uitbreiding is wenselijk door het opgaan van de WEC-Raad in de PO-Raad (zie hoofdstuk 1). De PO-Raad wil immers ook de belangen van het speciaal onderwijs zo goed mogelijk behartigen. In Wim Ludeke is hiervoor een geschikt persoon gevonden: hij is leraar, directeur en voorzitter centrale directie geweest bij SG Mariendael VSO en is momenteel ook voorzitter van het College van Bestuur van De Onderwijsspecialisten in Arnhem. Wim Ludeke is voorgedragen vanuit de WEC-Raad, na de vaststelling van een profiel voor de nieuwe bestuurder door de Raad van Toezicht van de PO-Raad. Wim heeft een aanstelling als bestuurder voor twee dagen in de week.

De Raad van Toezicht van de PO-Raad heeft ook ingestemd met een nieuwe portefeuillevverdeling van het bestuur voor het komende jaar. Simone Walvisch is sinds het najaar van 2010 verantwoordelijk voor de taken van de bureaudirecteur. Naast Simone Walvisch en Wim Ludeke bestaat het bestuur uit René van Harten en voorzitter Kete Kervezee.

Slagvaardig bureau

De vijftientig medewerkers van het [bureau](#) van de PO-Raad ondersteunen en adviseren het bestuur. 'Slim en slank' is en blijft het motto van het bureau, maar in 2010 groeit het bureau naar een volwassen bezetting. In 2010 zijn drie extra medewerkers aangetrokken: twee beleidsmedewerkers en een communicatieadviseur.

Raad van Toezicht en adviesraad

De [Raad van Toezicht](#) is het toezichthoudende orgaan van de vereniging. De zeven leden beoordelen het functioneren van het bestuur. De raad is breed samengesteld en kent vooral leden van buiten het onderwijs. Op deze manier is de raad een goede afspiegeling van de verschillende maatschappelijke perspectieven die in het primair onderwijs samenkomen. Naast een Raad van Toezicht kent de vereniging ook een [adviesraad](#), die het bestuur van de PO-Raad adviseert over het strategisch beleid en over de verbetering van de onderwijskwaliteit in al zijn aspecten. De tien leden van de adviesraad komen ondermeer uit de onderwijsvakbonden en de profielorganisaties en vormen zo een dwarsdoorsnede van de sector.

Grote belangstelling ALV's

Minimaal twee keer per jaar organiseert de PO-Raad een algemene ledenvergadering (ALV). De leden bespreken dan in elk geval het meerjaren beleidsplan en de bijbehorende begroting. Ook stellen ze de contributie vast, benoemen bestuurders en leden van de raad van toezicht en behandelen de jaarrekening en het jaarverslag. In 2010 vergaderen de afgevaardigden van onze leden zelfs drie keer. Dit is het gevolg van een verschuiving van de ALV van januari naar december.

De eerste ALV, op 21 januari, mag zich op een enorme belangstelling verheugen. In de ochtend gaan de leden in gesprek met staatssecretaris Sharon Dijksma. Ze wordt kritisch bevraagd, vooral over de bezuinigingen die in 2009 zijn doorgevoerd, onder andere onder de noemer bestuur en management. In kleinere groepen bespreken de leden daarna hoe de

sector met deze bezuinigingen kan omgaan. En hoe de PO-Raad zich daar in het vervolg tegen kan verzetten. Ook de [code Goed Bestuur](#) is onderwerp van gesprek en wordt vervolgens door de leden unaniem aangenomen (zie hoofdstuk 1).

Op de tweede ALV, op 3 juni 2010, is Leonard Geluk te gast. De voorzitter van het college van bestuur ROC Midden Nederland, lid van de Onderwijsraad en voormalig onderwijswethouder van Rotterdam deelt zijn visie op onderwijs met de leden en reflecteert op de situatie in het primair onderwijs op basis van zijn ervaringen. Het bestuur vraagt de leden op deze ALV een uitspraak te doen over de wenselijkheid van samenwerking tussen schoolbesturen en schoolleiders. Na een goede discussie op deze en de volgende ALV besluiten de leden om de mogelijkheden van een schoolleiderskamer verder uit te werken. Op de eerste dag van december komen de leden weer bijeen. Nu staan onder meer discussies over het regeerakkoord en de over strategische koers van de PO-Raad op het programma. Hier worden de vijf kerntaken van de PO-Raad als brancheorganisatie besproken. Te gast is dit keer Robbert Dijkgraaf, voorzitter KNAW en NRC-columnist. Dijkgraaf is bekend om zijn opvattingen over de rol van het primair onderwijs om Nederland weer in de top 5 van kenniseconomieën te brengen. Ook deze ALV's mogen op een warme belangstelling van de leden rekenen.

Aansluiting PO-Raad

Op 31 december 2010 heeft de PO-Raad 871 aangesloten schoolbesturen. Dit is 72 procent van het totale aantal. Onze leden vertegenwoordigen:

- 1,47 miljoen leerlingen (88%)
- 161.988 medewerkers (86%)
- 6.562 scholen (87%)

Thematische en regionale netwerken

De PO-Raad wil haar leden zoveel mogelijk betrekken bij haar werkzaamheden. Buiten de ALV's ontmoeten deelnemende schoolbesturen elkaar in verschillende netwerken. Tijdens deze netwerkbijeenkomsten kunnen leden vragen stellen aan de vertegenwoordigers van de PO-Raad. Ook wordt er onderling kennis uitgewisseld en vergaart de raad input uit het veld om de belangen van de schoolbesturen beter te kunnen behartigen. Er zijn zes landelijke netwerken, georganiseerd rond de volgende thema's:

- arbeidsvoorwaarden
- bekostiging
- huisvesting
- krimp
- onderwijskwaliteit
- passend onderwijs

De thematische bijeenkomsten vinden één of meerdere keren per jaar plaats, op verschillende plaatsen in het land.

Naast de landelijke thema's, organiseert de PO-Raad ook regionale netwerken, speciaal voor kleinere besturen. Deze zogenaamde eenpittersbijeenkomsten vinden in 2010 drie keer plaats in acht verschillende regio's. Zo verkleint de PO-Raad de afstand tot de vereniging en kunnen de kleinere schoolbesturen elkaar ondersteunen. Daarnaast valt eind 2010 het besluit om een werkgroep controllers en een werkgroep P&O op te richten, om ook deze groepen gericht ondersteuning te kunnen bieden.

Website

De website en de digitale nieuwsbrief, de voornaamste communicatiekanalen van de PO-Raad, zijn in 2009 in een nieuw jasje gestoken. In 2010 worden deze aanpassingen en de beschikbare voorzieningen op de website geëvalueerd. Ruim driekwart van de gebruikers geeft in een tevredenheidsonderzoek aan goede ervaringen te hebben met de website. Gebruiksvriendelijkheid, informatievoorziening en inhoudelijke volledigheid scoren allemaal rond de 7,5. Verbeterpunten worden ook genoemd. Zo mag de structuur van de website volgens sommigen beter en wensen anderen (nog) meer en actueler nieuws.

Infodesk

Het bezoek aan de website groeit maandelijks en ook in 2010 voegt de PO-Raad enkele nieuwe onderdelen toe. De belangrijkste: een infodesk. De helpdesk bestond al vanaf de oprichting van de PO-Raad, maar per 1 augustus 2010 zijn hiervoor, samen met de VO-Raad, eigen medewerkers aangenomen. Leden kunnen bij deze medewerkers terecht met vragen op het gebied van arbeidsvoorwaarden, personeelsbeleid, bekostiging, huisvesting en de hoofdlijnen van het onderwijsbeleid. De infodesk beschikt ook over juridische expertise met betrekking tot de cao. De nieuwsbrieven belichten iedere keer een gestelde vraag, met het gegeven antwoord. Een andere nieuwe service op de website is een vacaturebank. Leden van de PO-Raad kunnen kosteloos gebruikmaken van deze vacaturebank op de website van de PO-Raad. Hij is bestemd voor vacatures in het bestuur, management en toezichthoudend orgaan.

Ledenvoordeel

In 2010 introduceert de PO-Raad collectiviteitsvoordelen voor haar leden. Drie aanbieders bieden op dat moment kortingen op verzekeringen en personeelsvoorzieningen. Via de website van de PO-Raad is het actuele aanbod van ledenvoordelen te vinden.

Toolbox

Op de website van de PO-Raad zijn ook verschillende instrumenten te vinden. Schoolbesturen kunnen deze gebruiken ter ondersteuning van hun dagelijkse werk. In 2009 is gestart met twee toolboxes, voor [goed bestuur](#) en voor [financiële bedrijfsvoering](#). In 2010 zijn deze verder gevuld met modellen, scans, checklists en rekenprogramma's. Enkele voorbeelden van nieuwe instrumenten: de groeiregeling basisscholen per 1 augustus 2010, de meerjarenbegroting, Gemeentefonds uitkering onderwijshuisvesting 2010/2011, Londo (V)SO 2011, Ruimtebehoefte van de basisschool en GELD 2011.

Instrumenten Functiemix

Een van de belangrijkste nieuwe instrumenten is die waarmee de financiële gevolgen van de functiemix (zie boven) per school en per bestuur berekend kunnen worden. Het instrument is er in [drie versies](#): voor de basisschool, voor speciale basisscholen en voor (voortgezet) speciaal onderwijs. In de instrumenten zijn de laatst bekende cijfers verwerkt. De infodesk is ook ingericht voor vragen over de invoering van de functiemix en er is gratis ondersteuning van [Functiemix Ambassadeurs](#). Dit zijn collega-bestuurders, directeuren, schoolleiders, MR-leden of leerkrachten die al ervaring hebben opgedaan met de invoering van de functiemix en deze ervaring als ambassadeur willen delen. Dat kan in verschillende vormen: een gesprek, een inloopspreekuur of een workshop.

Tot slot

In 2010 wordt de PO-Raad een volwassen vereniging. Het aantal leden is dit jaar flink gegroeid. De leden voeren goede gesprekken en discussies met elkaar en met het bestuur van de vereniging. De PO-Raad heeft daardoor een gezaghebbende positie ingenomen, zowel binnen als buiten de sector. Voor de PO-Raad staat de toekomst van Nederland voorop en daarmee de toekomst van alle leerlingen, die elke dag hun talenten verder ontwikkelen met behulp van de leraren, andere medewerkers, schoolleiders en schoolbestuurders in het primair onderwijs. De PO-Raad blijft hen steunen in hun opdracht: goed onderwijs voor elk kind.

bijlage

Evaluatie doelen 2010

Vooraf:

In de drie jaar van ons bestaan zijn we zoekend naar de juiste manier waarop het bestuur van de PO-Raad verantwoording aflegt aan de Raad van Toezicht.

Het beschrijven en evalueren van onze doelen heeft verschillende vormen gekend. Voor het jaar **2009** had het bestuur van de PO-Raad vooral inhoudelijke (beleids-) doelen geformuleerd. Bij de evaluatie van deze doelen 2009 ten behoeve van het gesprek met de Raad van Toezicht viel ons op dat we meer de beleidsagenda evalueerden, dan dat we de Raad van Toezicht op hun rol toegesneden informatie verschaften, waardoor zij hun taak als toezichthouder waar konden maken.

Voor de doelen **2010** was de vraag: hoe formuleren we de doelen 2010 op zo'n manier dat de Raad van Toezicht zijn toezichthoudende rol goed kan vervullen en eind 2010 daadwerkelijk kan beoordelen of het bestuur zijn werk goed gedaan heeft?

Bij de doelen 2010 hanteerden we al het onderscheid dat in het *Berenschot positioneringsmodel* wordt gemaakt in het beschrijven van de kerntaken van brancheorganisaties (de 5 essentiële kerntaken voor brancheorganisaties).

Op dit moment ligt bij de Raad van Toezicht een concept toezichtkader voor waarin de genoemde ijkpunten ook zijn afgeleid van deze kerntaken.

Hieronder beschrijven we de doelen 2010, zoals we die gepresenteerd hebben in maart 2010, met daarnaast de mate waarin we geslaagd zijn die doelen te realiseren.

De doelen zijn geordend naar

1. [een sterke organisatie](#)
2. [zingeving](#)
3. [de belangenbehartiging](#)
4. [het maken van extern bindende afspraken](#) (CAO, convenanten)
5. [het maken van intern bindende afspraken](#) (bv code goed bestuur)
6. [dienstverlening aan de leden](#)

1. Een sterke organisatie

Onderwerp	Doelen 2010	Evaluatie 2010
Beleidsagenda	Op de ALV van 3 juni 2010 worden enkele cruciale uitgangspunten voor de beleidsagenda herijkt	Op 3 juni heeft ALV nieuwe uitgangspunten voor beleidsagenda vastgesteld. Op 1 december heeft ALV notitie positionering PO-Raad vastgesteld.
Aansluitingsgraad	Aansluitingsgraad eind 2010 is 90 %, gemeten naar aantal werknemers in het PO / aantal scholen PO. aantal leden op 31-12-2010: 950	per 31-12-2010 is -aansluitingsgraad 86,2% personeel 87,3 % aantal scholen -aantal leden 871
Binding met de leden	Opnieuw 2 ALV's die goed bezocht worden en die de betrokkenheid van de leden benut. Voortgaan met bestaande netwerken en 2 nieuwe netwerken (segregatie en goed bestuur). Uitwerken diverse vormen van samenwerking kleine schoolbesturen anders dan fusie. Juridische toets op haalbaarheid van deze vormen.	Er zijn 3 ALV's geweest (jan, juni, dec). De vergaderingen werden bezocht door bijna 150 leden De denktank is vier keer bijeengeeweest. Er zijn zes thematische netwerken. Voor een netwerk segregatie was onvoldoende belangstelling. Wel nieuw netwerk krimp. Goed bestuur is uitgesteld. De 1-pitters netwerken zijn cf afspraak 2 keer bijeengeeweest. Er is een brochure uitgebracht voor 1-pitters over bestuursvormen en wet goed bestuur.
Binding met specifieke groepen	Het inrichten van technische werkgroepen voor controllers en P&O-functionarissen. Het inrichten van een schoolleiderskamer.	Technische werkgroep controllers is gestart. ALV 1 dec heeft besloten tot inrichting schoolleiderskamer. Op volgende ALV besluit over 'maken' of 'kopen'.
Sterke sector door krachtenbundeling	-Daadwerkelijke incorporatie WEC-Raad in PO-Raad per 1 augustus 2010. Inrichten kamers voor speciaal onderwijs. -Verkenning van verdergaande samenwerking met sbo-werkverband. -Voorstellen voor nauwe samenwerking in o.a. infodesk.	Op 1 oktober is de WEC-raad opgeheven. LVC 3 en 4 zijn ingebed in de PO-Raad. Verkenning nadere samenwerking met sbo-werkverband heeft geen resultaten opgeleverd. Op 1 september is eigen Infodesk, samen met VO-raad, van start gegaan.
Bedrijfsvoering	Geen doelen geformuleerd	Het jaar 2010 is met positief resultaat afgesloten. Wat betreft aansluitingsgraad:

		<p>begroot 85% van 1.663.213 leerlingen. Gerealiseerd 1.465.509 = 88% van aantal leerlingen</p> <p>Voor meerjarenbegroting zijn enkele cruciale besluiten genomen (door ALV bekrachtigd):</p> <ul style="list-style-type: none"> - formatie per 1-1-2011 is minimumformatie - scheiding middelen vereniging en projectmiddelen -opbouw reserves vanaf 2012 versterken -contributieverhoging voor 2012 noodzakelijk.
--	--	--

2. Zingeving

Onderwerp	Doelen 2010	Evaluatie 2010
Opbrengstgericht werken	<p>Eind 2010 heeft opbrengstgericht werken een breed draagvlak onder alle geledingen in het PO.</p> <p>Eind 2010 zijn de opbrengsten van het PO significant verbeterd.</p>	<p>Voor opbrengstgericht werken is een breed draagvlak bij schoolbesturen en alle geledingen in de scholen. De PO-Raad was hier zichtbaar door het organiseren van conferenties en masterclasses. Er waren onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ongeveer dertig regionale bijeenkomsten in het kader van opbrengstgericht werken. • de vierde landelijke conferentie over de kwaliteitsagenda. Daar kregen bijna 600 leerkrachten, schoolleiders, intern begeleiders, taal- en rekencoördinatoren veel informatie rond het thema opbrengstgericht werken. • de grote studieconferentie in Lunteren. Daar lag de focus op de rol van de leerkracht in de klas, het onderwijskundig leiderschap, leren van elkaar en het bestuurlijk kader. De conferentie trok zo'n 1.200 deelnemers! Ook bezochten op maandag nog eens 150 bestuurders het bestuurlijk programma.
Benutten onderwijstijd door verplaatsen Cito-eindtoets	<p>Er komt een helder advies van PO-Raad en partners over het benutten van de onderwijstijd en de overstap van po naar vo. Advies heeft draagvlak in het veld en wordt overgenomen door het kabinet.</p>	<p>N.a.v. een pilot van PO-Raad, VO-Raad en AVS waarbij de Cito-eindtoets later in groep 8 is afgenomen, is advies begin 2011 uitgebracht. De minister heeft dit advies overgenomen.</p>

3. De belangenbehartiging

Onderwerp	Doelen 2010: zichtbaarheid en herkenbaarheid	Evaluatie
De PO-Raad en de media	Bij grote 'momenten' wenden de media zich tot de PO-Raad voor het eerste commentaar. Eigen punten van PO-Raad worden in media overgenomen.	Maart 2010: eigen huisvestingsplan 'Een fris alternatief' (in NOVA) April 2010: reactie PO-Raad op rapport heroverweging overgenomen door diverse dagbladen. Mei 2010: manifest PO-Raad 'In 10 jaar naar de top' krijgt weinig media-aandacht, maar veel waardering bij de leden Najaar 2010: n.a.v Regeerakkoord en onderwijsbegroting veel aandacht voor PO-Raad & passend onderwijs
Beïnvloeding van de politiek	De PO-Raad beïnvloedt het Regeerakkoord 2010 Bij de behandeling Onderwijsbegroting 2 ^e Kamer zijn standpunten PO-Raad herkenbaar.	April 2010: in CDA-programma staat voorstel voor andere financieringsstroom onderwijshuisvesting. In Regeerakkoord staat opbrengstgericht werken voorop. Ook is budget voor professionalisering opgenomen (PO-Raad heeft samen met bonden brief aan de informateur gestuurd met pleidooi voor professionaliseringsagenda) Debat bij Onderwijsbegroting is aantoonbaar beïnvloed door lobby PO-Raad (moties)
Beïnvloeding van het beleid	Op een aantal (voor de leden) essentiële thema's is de invloed van de PO-Raad op het beleid zichtbaar.	Realisering bestemmingsbox in de lumpsum. Verplaatsen cito-eindtoets naar eind groep 8 (voorjaar 2011). Lobby voor Vensters PO.
Beïnvloeding politiek en media door samenwerking met anderen		Voorjaar 2010: de PO-Raad is mede-initiatiefnemer van de Stichting van het Onderwijs, de Taskforce kinderopvang/onderwijs en medeondertekenaar van de Kennis Investeringsagenda (KIA). Samenwerking met ouderorganisaties is verbeterd; er wordt gewerkt aan een gezamenlijk initiatief.

4. Het maken van extern bindende afspraken

Onderwerp	Doelen 2010	Evaluatie 2010
CAO PO (secundaire arbeidsvoorwaarden)	Het afsluiten van een CAO PO over de secundaire arbeidsvoorwaarden	Het afsluiten van een CAO PO 2010 voor de secundaire arbeidsvoorwaarden is belemmerd door de nullijn voor 2010 en 2011. Er was daardoor geen ruimte voor onderhandelingen.
Door-decentralisatie primaire arbeidsvoorwaarden	De PO-Raad lobbyt voor doordecentralisatie primaire arbeidsvoorwaarden in 2011 (behandeling wetsontwerp najaar 2010).	Behandeling wetsontwerp is door nieuwe kabinet opgepakt en bespoedigd. Komt april 2011 in de 2 ^e Kamer.

5. Het maken van intern bindende afspraken

Onderwerp	Doelen 2010	Evaluatie 2010
Code Goed bestuur PO	De PO-Raad ondersteunt schoolbesturen bij de professionalisering van hun bestuur. Na 2 jaar komt er een evaluatie, waarna de PO-Raad aan de leden voorstellen gaat doen over de handhaving van de Code (intern bindende afspraken).	Vooraf de éénpitters zijn actief ondersteund bij hun keuze t.a.v. scheiding bestuur en toezicht (wet Goed Bestuur). Er is een monitor goed bestuur uitgezet. Uitslag nulmeting juni 2011. Vervolgtraject implementatie Code Goed Bestuur (o.a. visitatietraject) heeft vertraging opgelopen door val kabinet. Begin 2011 is dit weer opgepakt. Met de opzet van Vensters PO is een start gemaakt.

6. Dienstverlening

Onderwerp	Doelen 2010	Evaluatie 2010
Informatievoorziening aan de leden	<p>Per 1 augustus 2010 start de PO-Raad met een eigen helpdesk, samen met de VO-Raad.</p> <p>Daarnaast wordt ingezet op een gezamenlijke BackOffice voor de infodesk met de andere besturenorganisaties en de AVS.</p>	<p>Infodesk is gestart. Het aantal gebruikers neemt toe.</p> <p>Er zijn enkele mantelcontracten gesloten (verzekeringen).</p> <p>Uitspraak ALV dec. 2010: de PO-Raad richt zich niet op commerciële dienstverlening en advisering.</p> <p>Er is in 2010 weinig voortgang geboekt in de samenwerking met de profielorganisaties en AVS op het gebied van een gezamenlijke BackOffice.</p>
Informatie en communicatie over standpunten PO-Raad	De website wordt verbeterd, mede n.a.v. een tevredenheidsonderzoek onder gebruikers.	<p>Door uitbreiding van de afdeling communicatie is de website veel sneller en actueler geworden.</p> <p>De website wordt goed bezocht en standpunten PO-Raad worden veel overgenomen (zie Google Alert).</p> <p>De website heeft m.n. rond de acties tegen de bezuinigingen op passend onderwijs een centrale rol vervuld.</p> <p>In 2011 moet de website geheel vernieuwd worden.</p>

Colofon

Dit is een uitgave van de PO-Raad.

Postadres:
Postbus 85246
3508 AE Utrecht

Bezoekadres:
Varrolaan 60
3584 BW Utrecht

T (030) 31 00 933
E info@poraad.nl
W www.poraad.nl

Tekst
Ravestein & Zwart, Nijmegen

Vormgeving voorkant
Lauwers-C, Nijmegen

Datum
Juni 2011

